

УДК 338.48 (477)

Шикіна О.В.

кандидат економічних наук, старший викладач кафедри
туристичного та готельно-ресторанного бізнесу
Одеського національного економічного університету

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

MODERN STATE OF THE HOTEL BUSINESS OF ODESSA REGION

АНОТАЦІЯ

У статті проаналізовано сучасний стан готельного бізнесу Одеської області. Виявлено місце Одеської області серед інших адміністративно-територіальних одиниць України за показниками експлуатаційної програми. Проведено дослідження розподілу туристів за країнами з яких вони приїжджали до Одеської області. Проаналізовано коефіцієнт використання місткості. Приведено показники доходу від наданих готельних послуг.

Ключові слова: готелі, готельне господарство, готельна індустрія, готельні послуги, туризм.

АННОТАЦИЯ

В статье проанализировано современное состояние гостиничного бизнеса Одесской области. Выявлено место Одесской области среди других административно-территориальных единиц Украины по показателям эксплуатационной программы. Проведено исследование распределения туристов по странам, из которых они приезжали в Одесскую область. Проанализирован коэффициент использования вместимости. Приведены показатели дохода от предоставленных гостиничных услуг.

Ключевые слова: гостиницы, гостиничное хозяйство, гостиничная индустрия, гостиничные услуги, туризм.

ANNOTATION

The article deals with modern state of the hotel business of Odesa region. The place of Odesa region among other administrative and territorial units of Ukraine by types of tourism was discovered. The research of tourist distribution by countries, from which tourists came to the Odesa region, was conducted. The coefficient of hotel capacity was analyzed. The income rates from providing hotel services were given.

Keywords: hotels, hotel management, hotel industry, hotel services, tourism.

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Одеська область – приморський прикордонний регіон України, який розташовано на півдні країни, займає територію 33,3 тис. кв. км., де проживає більш 110 національностей і народностей. Головною особливістю області є її причорноморське і прикордонне розташування, що особливо важливе для розвитку торговельно-економічних зв'язків з різними країнами світу. Вигідне географічне положення Одеси робить її «морськими воротами» України.

Одеська область вважається одним із провідних туристичних центрів України, чому сприяє високий природно-ресурсний потенціал регіону. Як центр ринкової інфраструктури і ділових послуг Одеса формує ядро ділового туризму. Таким чином, в області є величезні перспективи для розвитку як курортних так і ділових готелів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню стану готельного господарства Одеської області присвячені наукові роботи таких вітчизняних учених, як С.С. Галасюк [2-5], В.Г. Герасименко [8], С.Г. Нездоймінов [8], та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Не зважаючи на наявність публікацій, присвячених розвитку готельного господарства в Одеській області, процес дослідження цього питання є неперервним і потребує системного підходу.

Постановка завдання. Метою даної публікації є систематизація досліджень щодо динаміки розвитку готельного господарства Одеської області та визначення її місця серед інших регіонів України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одеська область за показниками кількості обслугованих приїжджених, що проживали у готелях з організаційно-правовою формою юридична особа у 2015 році займала 5 місце, поступаючи м. Києві, Львівській, Дніпропетровській та Харківській областям (див. табл. 1). За період 2013-2015 рр. спостерігалось загальне зменшення кількості приїжджених, що супроводжувалось перерозподілом рейтингових позицій серед регіонів України. Тобто, не зважаючи на зменшення кількісного показника у Одеській області за 2013-2015 рр. (на 23748 особи), її рейтингова оцінка піднялася з 6 місця у 2013 р. на одну позицію у 2015 р. Структура приїжджених, що розміщувались у готелях Одеської області змінювалась з 2013 по 2015 рр. у бік зменшення питомої ваги іноземців (з 31,48% у 2013 р. до 17,10% у 2015 р.), що є результатом негативного іміджу області за кордоном.

Цікавим є факт, що кількість приїжджених серед готелів з організаційно-правовою формою фізичні особи-підприємці відображує зовсім інших лідерів у рейтингу. Займаючи у 2015 р. тільки 12 місце Одеська область поступається практично всьому західному регіону України. Тобто саме на західній Україні широкого розповсюдження отримало організація готельного господарства сімейного типу, що не користується популярністю серед іноземців (див. табл. 2). Єдина область, що демонструвала показник питомої ваги іноземців більший ніж 10,00% була Львівська, яка є дуже привабливою для туристів з Європи.

Важливим є той факт, що Одеська область майже повернулася до кількості приїжджених, що проживали у готелях фізичних особах у 2013 р. Різниця складає 4319 осіб, що демонструє ознаки стабілізації.

Таблиця 1

Місце Одеської області за кількістю обслугованих приїжджих готелями (юридичними особами) [7]

Регіон	2013 рік				2014 рік				2015 рік			
	Загальна кількість, чол.	З них іноземці	Частка іноземців, %	Місце	Загальна кількість, чол.	З них іноземці	Частка іноземців, %	Місце	Загальна кількість, чол.	З них іноземці	Частка іноземців, %	Місце
м. Київ	1021742	579130	56,68	1	767877	278705	36,30	1	926161	339717	36,68	1
Львівська	347863	99854	28,70	2	311225	38105	12,24	2	441080	54136	12,27	2
Дніпропетровська	310465	18313	5,90	3	159409	15393	9,66	3	161320	16103	9,98	3
Харківська	169210	49868	29,47	7	137323	27253	19,85	4	150737	28249	18,74	4
Одеська	171949	54123	31,48	6	102323	17607	17,21	7	148201	25343	17,10	5
Івано-Франківська	117466	8326	7,09	10	113762	6468	5,69	5	133208	9973	7,49	6
Київська	123919	20287	16,37	8	111572	17935	16,07	6	121888	20385	16,72	7
Полтавська	76795	8517	11,09	11	63808	3826	6,00	12	93120	4227	4,54	8
Хмельницька	117834	5732	4,86	9	93286	3285	3,52	8	83035	6316	7,61	9
Черкаська	59263	3284	5,54	15	65155	1797	2,76	11	69215	1699	2,45	10
Україна	3681022	1084204	29,45	-	2505221	480302	19,17	-	2907793	577194	19,85	-

Таблиця 2

Місце Одеської області за кількістю обслугованих приїжджих готелями (фізичними особами-підприємцями) [7]

Регіон	2013 рік				2014 рік				2015 рік			
	Загальна кількість, чол.	З них іноземці	Частка іноземців, %	Місце	Загальна кількість, чол.	З них іноземці	Частка іноземців, %	Місце	Загальна кількість, чол.	З них іноземці	Частка іноземців, %	Місце
Закарпатська	57 337	5 750	10,03	4	58 704	2 672	4,55	2	78 285	3 248	4,15	1
Тернопільська	73 669	6 417	8,71	1	64 635	614	0,95	1	71 821	1 302	1,81	2
Рівненська	62 724	2 068	3,30	3	55 079	1 357	2,46	4	60 042	1 799	3,00	3
Івано-Франківська	39 871	3 375	8,46	7	55 307	3 089	5,59	3	55 869	2 959	5,30	4
Львівська	44 054	6 734	15,29	6	48 123	7 588	15,77	5	52 359	7 936	15,16	5
Полтавська	36 401	918	2,52	8	36 120	473	1,31	6	50 146	327	0,65	6
Хмельницька	31029	2 701	8,70	10	29 926	337	1,13	10	41 002	590	1,44	7
Черкаська	30 295	4 006	13,22	12	30 498	437	1,43	9	39 772	320	0,80	8
Харківська	53 905	9 869	18,31	5	35 547	4 404	12,39	7	33 207	2 802	8,44	9
Запорізька	30 945	2 952	9,54	11	25 775	1 126	4,37	12	30 315	1 314	4,33	10
Вінницька	27 100	2 348	8,66	13	33 347	1 434	4,30	8	29 460	1 220	4,14	11
Одеська	31063	4 372	14,07	9	18 394	1 073	5,83	17	26 744	1 027	3,84	12
Україна	811 842	83 905	10,34	-	688 852	31 582	4,58	-	775 065	32 173	4,15	-

Аналізуючи розподіл іноземців, які проживали у готелях Одеської області з організаційно-правовою формою юридичні та фізичні особи-підприємці можемо констатувати негативні зрушення з тенденцією до стабілізації. Послугами готелів Одеської області скористалися 36,37 тис. іноземних туристів із 108 країн світу. Найбільша кількість іноземних туристів у 2015 р. прибула з Туреччини – 3,11 тис. (див. табл. 3).

Треба відзначити стрімке падіння попиту на проживання у Одеській області з таких країн, як Російська Федерація (зменшення з 21596 у 2013 р. до 1480 у 2015 р.), Німеччина (у 2013 р. – 3277 туристів проти 1638 туристів, що проживали у 2015 р.), Франція (у 2013 р. – 1359 туристів проти 978 туристів у 2015 р.). Навпроти спостерігається зростання кількості туристів з нижченаведених країн: Туреччина (у 2013 р. – 2236, а у 2015 р. – 3109 туристів), США (у 2013 р. – 2380 туристів, у 2015 р. – 2559), Грузія (у 2013 р. – 671 турист, у 2015 р. – 999), Канада (у 2013 році – 409 турист, у 2015 р. – 864).

Таблиця 3

Розподіл іноземців у готелях за країнами світу з яких вони прибули до Одеської області [7]

Країни, з яких прибули іноземці	2013		2014		2015	
	Осіб	Місце	Осіб	Місце	Осіб	Місце
Туреччина	2236	6	1319	3	3109	1
США	2380	4	1733	2	2559	2
Молдова	2286	5	1086	5	1956	3
Німеччина	3277	2	1161	4	1638	4
Російська Федерація	21596	1	3166	1	1480	5
Сполучене Королівство	1373	8	719	7	1346	6
Ізраїль	1473	7	545	8	1124	7
Грузія	671	14	474	10	999	8
Франція	1359	9	873	6	978	9
Канада	409	22	428	12	864	10
Загалом	54123	–	17607	–	26370	–

Розподіл готелів за категоріями здійснюється нерівномірно та значно змінювався за останні 3 роки (див. рис. 1). Наприклад, частка категорії «5 зірок» постійно зростала (з 3,9% у 2013 р. до 8,4% у 2015 р.) та кількість їх у 2015 р. склала 10 готелів: «Дюк», «Палас Дель Мар», «Panorama De Luxe», «Відрада», «Kadorg Hotel Resort & Spa», «Вілла Ле Прем'єр», «Брістоль», «Немо», «Чорне море – парк Шевченка», «Чорне море – Бугаз».

Частка категорії «4 зірки» зменшувалась (з 8,7% у 2013 р. до 6,7% у 2015 р.), їх кількість у 2015 р. склала 8 готелів: «Каліфорнія», «Континенталь», «Лондонська», «Морський», «Моцарт», «Променада», «Фраполлі», «Чорне море – Пантелеймонівська» (у «Аркадія Плаза» закінчився термін дії свідоцтва).

Частка категорії «3 зірки» зменшилась за останні 3 роки (з 7,8% у 2013 р. до 5,0% у 2015 р.), їх кількість у 2015 р. склала 6 готелів: «Вікторія», «Мирний», «Октябрьська», «Гагарін», «ОК Одеса», «Рута».

Частка категорії «2 зірки» зросла (з 1,9% у 2013 р. до 2,5% у 2015 р.), їх кількість у 2015 р. склала 3 готелів: «Центральний», «Аркадія», «Моряк».

Частка категорії «1 зірки» зросла за останні 3 роки (з 0,0% у 2013 р. до 5,0% у 2015 р.), їх кількість у 2015 р. склала 6 готелів: «Айвазовський», «Фредерік Коклен», «Лондон», «Олександрійський», «Фіеста», «Авангард».

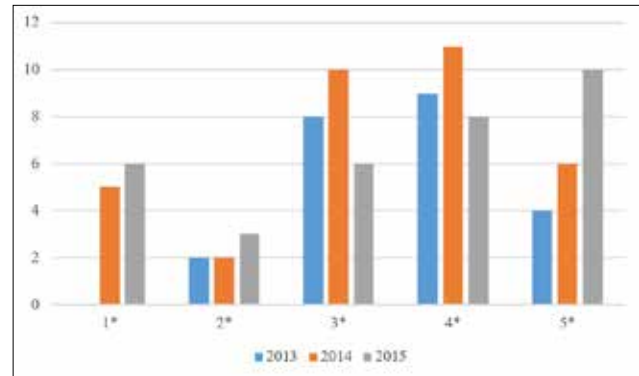

Рис. 1. Розподіл готелів за категоріями у Одеській області за 2013-2015 рр. [7]

За кількістю готелів у 2015 р. Одеська область займала 3 місце (119 готелів – юридичні та фізичні разом) та поступалась Львівській і Закарпатській областям (див. табл. 5). Якщо розглядати окремо кожну організаційно-правову форму, то побачимо, що м. Київ є лідером у категорії готелі юридичні особи, але у столиці невелика кількість готелів, що були відкриті як фізичні особи-підприємці. У Одеській області за 2013-2015 рр. спостерігається збільшення готелів у загальній кількості (на 15,5%).

За місткістю готелів Одеська область займала у 2015 р. 3 місце, надаючи 9,41 тис. місць (див. табл. 6). Майже в 2 рази більше місць пропонує м. Київ – 17525. На другому місці Львівська область з показником 13567. За 2013-2015 рр. в Одеській області спостерігалось збільшення місць на 33,9%. Кількість місць у розрахунку на 1 тисячу місцевого населення – це показник, який використовують для визначення ступеню достатності ємкості готельного господарства. Одеська область займає 5 місце з показником 3,9 місць на 1 тисячу населення, що у порівнянні з європейськими об'ємами є недостатнім (див. Рис. 2). Але у порівнянні з середнім за Україною показником у 2,3 місця – це вище середнього.

Одним з основних показників ефективності експлуатації готельного господарства вважають коефіцієнт використання місткості, що дає інформацію про завантаження готелю у окремо взятий період часу.

Одеська область серед готелів юридичних осіб за коефіцієнтом займає 13 місце і демон-

Таблиця 5

Місце Одеської області за кількістю готелів, од. [7]

Регион	2013 рік			2014 рік			2015 рік			Тр. 2015 /2013 рр.,%										
	Юр.	Фіз.	Місце	Юр.	Фіз.	Місце	Юр.	Фіз.	Місце	Юр.	Фіз.	Разом								
	Місце	Місце	Місце	Місце	Місце	Місце	Місце	Місце	Місце	Місце	Місце	Місце								
Львівська	90	61	3	151	2	2	61	2	158	1	90	2	74	2	164	1	100,0	121,3	108,6	
Закарпатська	33	114	1	147	3	7	119	1	153	2	33	7	115	1	148	2	100,0	100,9	100,7	
Одеська	57	46	5	103	4	3	38	6	101	4	74	3	45	4	119	3	129,8	97,8	115,5	
м. Київ	88	2	8	20	5	104	1	14	17	118	3	99	1	14	18	113	4	112,5	175,0	117,7
Івано-Франківська	37	50	4	87	7	39	5	60	3	99	5	34	6	59	3	93	5	91,9	118,0	106,9
Дніпропетровська	59	31	9	90	6	63	3	32	8	95	6	56	4	31	9	87	6	94,9	100,0	96,7
Харківська	36	45	6	81	9	37	6	41	5	78	7	33	7	36	7	69	7	91,7	80,0	85,2
Київська	40	23	15	63	10	42	4	22	14	64	8	42	5	24	14	66	8	105,0	104,3	104,8
Черкаська	23	32	8	55	12	23	9	32	8	55	10	22	9	42	5	64	9	95,7	131,3	116,4
Полтавська	27	10	23	50	14	27	8	23	13	50	11	28	8	26	12	54	10	103,7	113,0	108,0
Україна	871	890	-	1761	-	759	-	764	-	1523	-	729	-	779	-	1508	-	83,7	87,5	85,6

Таблиця 6

Місце Одеської області за місткістю готелів, місць. [7]

Регион	2013 рік			2014 рік			2015 рік			Тр. 2015 /2013 рр.,%										
	Юр.	Фіз.	Місце	Юр.	Фіз.	Місце	Юр.	Фіз.	Місце	Юр.	Фіз.	Разом								
	Місце	Місце	Місце	Місце	Місце	Місце	Місце	Місце	Місце	Місце	Місце	Місце								
м. Київ	14 520	1 191	26	14 711	2	17 551	1	512	20	18 063	1	17 082	1	443	20	17 525	1	117,6	231,9	119,1
Львівська	10 148	3 1777	3	11 925	3	10 503	2	2 030	2	12 533	2	11 084	2	2 483	2	13 567	2	109,2	139,7	113,8
Одеська	5 597	4 1433	5	7 030	4	7 118	3	1 248	4	8 366	3	7 995	3	1417	4	9 412	3	142,8	98,9	133,9
Закарпатська	2 872	10 4 078	2	6 950	5	2 802	8	4 621	1	7 423	4	2 366	8	4 553	1	6 919	4	82,4	111,6	99,6
Дніпропетровська	5 046	5 859	13	5 905	6	5 137	4	875	10	6 012	6	5 026	4	890	13	5 916	5	99,6	103,6	100,2
Івано-Франківська	3 969	7 1 539	4	5 508	8	4 271	5	1 815	3	6 086	5	4 031	5	1 865	3	5 896	6	101,6	121,2	107,0
Київська	3 136	9 856	14	3 992	10	3 206	7	808	13	4 014	8	3 552	6	831	14	4 383	7	113,3	97,1	109,8
Харківська	3 324	8 1 125	7	4 449	9	3 317	6	1 048	8	4 365	7	3 141	7	949	11	4 090	8	94,5	84,4	91,9
Чернівецька	1 787	12 1 202	6	2 989	11	1 947	9	1 149	5	3 096	9	1 819	10	1074	6	2 893	9	101,8	89,4	96,8
Полтавська	1872	11 772	17	2 644	13	1 804	10	793	14	2 597	12	1 906	9	909	12	2 815	10	101,8	117,7	106,5
Україна	87773	28230	-	116003	-	74849	-	24210	-	99059	-	75055	-	25125	-	100180	-	85,5	89,0	86,4

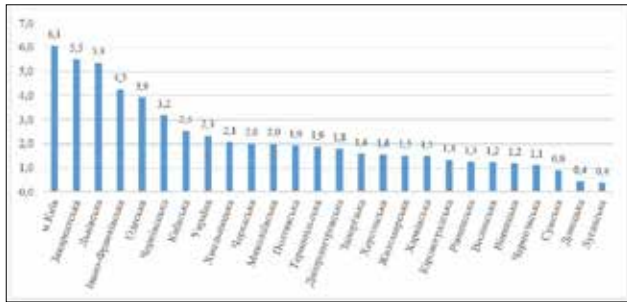

Рис. 2. Показник кількості готельних місць (юридичні та фізичні особи-підприємці разом) у розрахунку на 1 тисячу місцевого населення у 2015 р. [7]

струє 14,0% при середньостатистичних 23,0% по Україні. Це надто низький результат, що свідчить про нерівномірний попит на готельні послуги. Сезонність впливає на Одеську область у більшій мірі та є актуальним питанням для підприємців.

Якщо розглядати коефіцієнт використання місткості Одеської області за 2013-2015 рр. – спостерігається падіння з 19,0% у 2013 р. до 14,0% у 2015 р. Але треба зазначити, що проміжний 2014 р. для досліджуваного регіону був рекордно низьким. Тобто ми спостерігаємо стабілізацію після депресивного 2014 р.

Дещо більш позитивне значення коефіцієнта використання місткості спостерігається в Одеській області у готелях з організаційно-правовою формою фізичні особи-підприємці – 18,0% при середньому по Україні 18,0%. За цим показником Одеська область займає 11 місце, що свідчить про підвищення рівня завантаження за останні 2013-2015 рр. – з 14,0% до 18,0% (див. табл. 8).

Як відомо, якість надання готельних послуг залежить від системності інфраструктури, якою володіє готель. Для аналізу різноманіття додаткових послуг використовується кількісний показник структурних підрозділів. Одеська область займає 2 місце, поступаючись тільки Львівській і випереджує м. Київ. Кількість структурних підрозділів у Одеській області збільшилась за останні 3 роки у 1,4 рази (див. табл. 9). До переліку підрозділів відносять: перукарня, пункт прокату, пральня, сауна, плавальний басейн, тенісний корт, тренажерний зал, автостоянка, заклади громадського харчування, заклади торгівлі. З вищенаведених у Одеській області існує нестача пунктів прокату автомобілів. Можемо розглядати це як потенційний ресурс розвитку.

За обсягом доходу від надання послуг готелями Одеська область у 2015 р. займала 4 місце, поступаючись м. Києву, Львівській та Івано-Франківській областям. Загальний дохід у 2015 р.

Таблиця 7

Місце Одеської області за коефіцієнтом використання місткості (юр. особи)

№	Регіон	2013 рік		2014 рік		2015 рік	
		КВМ	Місце	КВМ	Місце	КВМ	Місце
1	Луганська	0,46	1	0,14	12	0,46	1
2	Хмельницька	0,40	3	0,33	2	0,32	2
3	Івано-Франківська	0,19	14	0,19	8	0,32	2
4	Волинська	0,31	6	0,28	3	0,30	3
5	Чернігівська	0,33	4	0,26	4	0,28	4
6	Рівненська	0,27	8	0,26	4	0,27	5
7	м. Київ	0,41	2	0,26	4	0,27	5
8	Житомирська	0,17	15	0,21	7	0,25	6
9	Львівська	0,26	9	0,33	2	0,24	7
10	Донецька	0,24	10	0,18	9	0,24	7
11	Запорізька	0,30	7	0,35	1	0,22	8
12	Полтавська	0,23	11	0,19	8	0,21	9
13	Закарпатська	0,15	17	0,15	11	0,21	9
14	Сумська	0,21	13	0,23	6	0,20	10
15	Дніпропетровська	0,22	12	0,24	5	0,20	10
16	Кіровоградська	0,11	20	0,18	9	0,20	10
17	Миколаївська	0,16	16	0,19	8	0,20	10
18	Тернопільська	0,27	8	0,18	9	0,19	11
19	Черкаська	0,19	14	0,18	9	0,19	11
20	Харківська	0,22	12	0,18	9	0,19	11
21	Київська	0,19	14	0,16	10	0,15	12
22	Херсонська	0,14	18	0,11	13	0,15	12
23	Одеська	0,19	14	0,11	13	0,14	13
24	Чернівецька	0,19	14	0,08	14	0,14	13
25	Вінницька	0,12	19	0,11	13	0,12	14
26	Україна	0,27	–	0,22	–	0,23	–

склав 227653,2 млн. грн, що на 817,2 млн. грн. менше ніж у 2013 р. (див. табл. 10). Якщо порівняти дохід Одеської області та м. Києва отримаємо різницю у 10 разів, що на наш погляд є дуже великим відставанням.

Показник середнього доходу від надання послуг готелями у Одеській області показує 8 місце за сукупним розрахунком по юридичним та фізичним особам. У розрахунку на

одно підприємство у 2015 р. в Одеській області юридична особа отримувала у середньому 2690,2 млн. грн на рік, а фізична особа-підприємець – 635,0 млн. грн на рік. За період з 2013-2015 рр. показник середнього доходу за готелями фізичними особами-підприємцями значно збільшився, так у 2013 р. він склав 404,3 млн. грн, а в 2015 р. – 635,0 млн. грн, що дало змогу області зайняти 6 місце.

Таблиця 8

Місце Одеської області за коефіцієнтом використання місткості (фіз. особи)

№	Регіон	2013 рік		2014 рік		2015 рік	
		КВМ	Місце	КВМ	Місце	КВМ	Місце
1	Рівненська	0,37	1	0,32	3	0,36	1
2	Волинська	0,20	8	0,22	6	0,31	2
3	Полтавська	0,24	5	0,25	4	0,30	3
4	Луганська	0,24	5	0,34	2	0,29	4
5	Чернігівська	0,20	8	0,24	5	0,25	5
6	Вінницька	0,22	7	0,22	6	0,23	6
7	м. Київ	0,20	8	0,45	1	0,22	7
8	Тернопільська	0,28	3	0,22	6	0,21	8
9	Хмельницька	0,13	14	0,12	11	0,20	9
10	Закарпатська	0,14	13	0,15	10	0,20	9
11	Сумська	0,20	8	0,19	7	0,19	10
12	Черкаська	0,16	12	0,15	10	0,18	11
13	Одеська	0,14	13	0,10	13	0,18	11
14	Запорізька	0,30	2	0,24	5	0,17	12
15	Дніпропетровська	0,18	10	0,17	9	0,17	12
16	Кіровоградська	0,08	16	0,11	12	0,17	12
17	Харківська	0,30	2	0,19	7	0,17	12
18	Івано-Франківська	0,13	14	0,18	8	0,16	13
19	Львівська	0,16	12	0,15	10	0,14	14
20	Донецька	0,19	9	0,15	10	0,13	15
21	Миколаївська	0,17	11	0,12	11	0,13	15
22	Житомирська	0,16	12	0,12	11	0,12	16
23	Київська	0,16	12	0,10	13	0,11	17
24	Херсонська	0,11	15	0,11	12	0,10	18
25	Чернівецька	0,13	14	0,09	14	0,09	19
26	Україна	0,19	–	0,17	–	0,18	–

Таблиця 9

Місце Одеської області за структурними підрозділами сфери сервісу готелів [7]

Регіон	2013 рік		2014 рік		2015 рік	
	Кількість	Місце у рейтингу	Кількість	Місце у рейтингу	Кількість	Місце у рейтингу
Львівська	286	2	315	1	321	1
Одеська	171	4	202	3	247	2
м. Київ	199	3	250	2	218	3
Київська	114	6	126	4	137	4
Закарпатська	93	7	106	6	107	5
Дніпропетровська	92	8	112	5	93	6
Івано-Франківська	75	10	99	7	92	7
Полтавська	75	10	82	8	87	8
Харківська	76	9	73	9	64	9
Хмельницька	68	11	65	10	60	10
Львівська	286	2	315	1	321	1
Україна, усього	2113	–	1808	–	1735	–

Таблиця 10

Місце Одеської області за доходами від наданих послуг готелями, млн. грн. [7]

Регіон	2013 рік						2014 рік						2015 рік					
	Юр.	Місце	Фіз.	Місце	Разом	Місце	Юр.	Місце	Фіз.	Місце	Разом	Місце	Юр.	Місце	Фіз.	Місце	Разом	Місце
	м. Київ	1704,48	1	4520,3	23	1708999,4	1	1380948,9	1	9530,5	14	1390479,4	1	2211649,4	1	11653,2	14	2223302,6
Львівська	479,75	3	20459,4	4	500208,2	3	395478,9	2	22588,3	2	418067,2	2	769911,5	2	37477,2	2	807388,7	2
Івано-Франківська	157,63	6	14020,9	8	171654,1	6	163314,9	3	21077,9	3	184392,8	3	283668,6	3	24541,9	4	308210,5	3
Одеська	209,87	5	18597,8	5	228470,4	5	129144,2	4	10588,1	11	139732,3	4	199078,0	4	28575,2	3	227653,2	4
Дніпропетровська	116,94	7	12603,4	9	129541,7	8	122513,2	5	15469,3	6	137982,5	5	154204,4	5	19596,6	8	173801,0	5
Київська	107,49	9	10456,0	14	117947,2	9	117647,0	6	10395,6	12	128042,6	6	150516,0	6	16905,6	10	167421,6	6
Харківська	108,36	8	28193,7	3	136549,1	7	81098,4	8	20560,2	4	101658,6	7	110162,3	7	22658,8	5	132821,1	7
Закарпатська	51,72	11	32039,3	2	83759,5	10	54119,1	9	41170,0	1	95289,1	9	67744,8	9	50050,5	1	117795,3	8
Донецька	246,55	4	14288,8	7	260837,8	4	92918,5	7	4242,5	22	97161,0	8	77987,7	8	6267,7	20	84255,4	9
Запорізька	22,69	18	17119,0	6	39812,2	14	40599,0	10	16791,9	5	57390,9	10	47063,3	10	19747,1	7	66810,4	10
Україна	4199,83	-	362454,6	-	4562285,8	-	2848570,2	-	280664,1	-	3129234,3	-	4415386,3	-	379488,9	-	4794875,2	-

Таблиця 11

Місце Одеської області за середніми доходами від наданих послуг готелями, млн. грн. [7]

Регіон	2013 рік						2014 рік						2015 рік					
	Юр.	Місце	Фіз.	Місце	Разом	Місце	Юр.	Місце	Фіз.	Місце	Разом	Місце	Юр.	Місце	Фіз.	Місце	Разом	Місце
	м. Київ	19369,1	1	565,0	4	17802,1	1	13278,4	1	680,8	1	11783,7	1	22339,9	1	832,4	1	19675,2
Львівська	5330,5	4	335,4	18	3312,6	4	4077,1	4	370,3	13	2646,0	3	8554,6	2	506,4	11	4923,1	2
Івано-Франківська	4260,4	6	280,4	21	1973,0	7	4187,6	3	351,3	14	1862,6	5	8343,2	3	416,0	15	3314,1	3
Донецька	4834,3	5	446,5	10	3142,6	5	5162,1	2	424,3	10	3470,0	2	7089,8	4	417,8	14	3240,6	4
Київська	2687,3	9	454,6	9	1872,2	8	2801,1	5	472,5	7	2000,7	4	3583,7	5	704,4	5	2536,7	5
Дніпропетровська	1982,0	10	406,6	11	1439,4	10	1944,7	9	483,4	6	1452,4	6	2753,7	8	632,1	7	1997,7	6
Харківська	3009,9	8	626,5	3	1685,8	9	2191,8	7	501,5	5	1303,3	9	3338,3	6	629,4	8	1924,9	7
Одеська	3682,0	7	404,3	13	2218,2	6	2049,9	8	278,6	19	1383,5	7	2690,2	9	635,0	6	1913,1	8
Луганська	1064,6	23	368,4	15	820,0	17	719,0	24	451,5	9	659,5	15	2847,1	7	378,8	18	1750,1	9
Запорізька	1134,7	22	713,3	1	904,8	14	2255,5	6	645,8	2	1304,3	8	2353,2	10	789,9	3	1484,7	10
Україна	4821,8	-	407,3	-	2590,7	-	3753,1	-	367,4	-	2054,7	-	6056,8	-	487,1	-	3179,6	-

Висновки. У цілому можна відзначити формування певних тенденцій сучасного стану готельного господарства Одеської області:

– Одеська область увійшла за показником кількості обслугованих приїжджих у п'ятірку лідерів серед регіонів України, що робить цей регіон привабливим для залучення інвестицій на організацію нових підприємств з організаційно-правовою формою юридична особа;

– велику долю з обслугованих приїжджих складають іноземці – 17,10%, що може позитивно вплинути на імовірність входу на ринок міжнародних операторів;

– нестабільна політична ситуація впливає на показники Одеської області та спричиняє необхідність перерозподілу туристопотоків. Збільшується питома вага внутрішніх туристів, що користуються готельними послугами у Одеській області;

– найбільша кількість іноземних туристів у 2015 р. прибула до Одеської області з Туреччини – 3109, на другому місці США з показником 2559, третє місце посідає Молдова з 1956 приїжджими. Значно скоротився попит з таких країн, як Російська Федерація, Німеччина, Франція;

– кількість категорійних готелів в Одеській області у 2015 р. скала 33 підприємства, що припадає на 27,7% від загальної кількості готелів. Існує тенденція відкриття нових високотарифних готелів;

– за кількістю готелів у 2015 р. Одеська область займала 3 місце, що робить цей регіон одним з найбільш адаптованих для прийому іноземних громадян. При наявності 3,9 місця на тисячу місцевого населення, що у порівнянні з європейськими об'ємами є недостатнім, існує потенціал для розвитку даної сфери;

– низький коефіцієнт використання місткості свідчить про нерівномірний попит на

готельні послуги. Проблема сезонності впливає на Одеську область та спонукає підприємців займатися цим актуальним питанням.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Галасюк К. А. Сучасний стан та діяльність готельних підприємств Одеського регіону / К. А. Галасюк // Економіка. Управління. Інновації. – Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – № 2 (12).
2. Галасюк С. С. Заходи щодо забезпечення підвищення конкурентоспроможності підприємств готельного господарства Одеської області / С. С. Галасюк, О. В. Гусєва // Економіка та управління національним господарством: стан, тенденції та перспективи: тези доповідей I Міжнародної наук.-практ. конф. (29-30.05.2014). – Одеса: Пальміра, 2014. – С. 66-68.
3. Галасюк С. С. Організаційно-економічні засади функціонування малих готелів: монографія / С. С. Галасюк, О. В. Шикіна. – Одеса : Атлант, 2015. – 279 с.
4. Галасюк С. С. Сучасні проблеми розвитку готельної індустрії України / С. С. Галасюк // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва : збірник наукових праць. – 2014. – № 2 (7). – Т. 2. – С. 9-13.
5. Галасюк С. С. Структура ринку засобів розміщення Одеського регіону / С. С. Галасюк, О. В. Гусєва // Науковий вісник: Одеський державний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Одеса: ОДЕУ, 2008. – № 20 (76). – С. 3-13.
6. Гусєва О. В. Ціни як індикатор ділової активності на ринку готельних послуг крупного міста / О. В. Гусєва // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. пр. / голов. ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. ун-т. – Одеса, 2010 – № 39. – С. 44–51.
7. Колективні засоби розміщування в Україні у 2015 році: статистичний бюлетень. – К. : Державна служба статистики України, 2016. – 200 с.
8. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку: монографія / під заг. ред. В. Г. Герасименка. – Одеса : Астропринт, 2013. – 304 с.